

UCHWAŁA Nr 222/IX/2016
Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych
z dnia 25 lutego 2016 r.

Na podstawie § 37 Uchwały nr 10/2010 Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 6 listopada 2010 r. w sprawie zasad przeprowadzania wyborów do organów samorządu radców prawnych, liczby członków tych organów oraz trybu ich odwoływania, a także podejmowania uchwał przez organy samorządu w zw. z art. 57 pkt 4) oraz art. 60 pkt 3) i 6) w zw. art. 59 ust. 4 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 507 ze zm.)

Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych, działając jako organ sprawujący czynności Krajowej Rady Radców Prawnych, wykonującej obowiązki wynikające z art. 60 pkt 3) i 6) ustawy o radcach prawnych oraz uchwały nr 10/2010 Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 6 listopada 2010 r. w sprawie zasad przeprowadzania wyborów do organów samorządu radców prawnych, liczby członków tych organów oraz trybu ich odwoływania, a także podejmowania uchwał przez organy samorządu, o których mowa w § 36 Regulaminu działalności samorządu radców prawnych i jego organów, stanowiącego załącznik do uchwały nr 67/IX/2014 Prezydium KRRP z dnia 16 lipca 2014 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Regulaminu działalności samorządu radców prawnych i jego organów,

po rozpatrzeniu odwołań które wnieśli następujący radcowie prawni: 1) Piotr Sydor, 2) Kamil Gródecki, 3) Adam Jędrzejewski, 4) Ewa Jędrzejewska, 5) Krzysztof Judek, 6) Albert Kuźmiński, 7) Magdalena Superson i Witold Jagiełło, 8) Jakub Cieśllicki, 9) Radosław Jagodziński, 10) Karol Ogonowski, 11) Mirela Chomont, 12) Bożena Licht, 13) Alicja Przeworska, 14) Joanna Prochownik, 15) Przemysław Mijał, 16) Marcin Matuszkiewicz, 17) Michał Walkowiak, 18) Piotr Kapiński od Uchwały Nr 1053/IX/2016 Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie z dnia 11 lutego 2016 r. w sprawie zwołania zebrań rejonowych Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie,

uchwała, co następuje:

§ 1

Uchyła się w całości Uchwałę Nr 1053/IX/2016 Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie z dnia 11 lutego 2016 r. w sprawie zwołania zebrań rejonowych Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega doręczeniu Radzie Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie, Okręgowej Komisji Wyborczej Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie, radcom prawnym: 1) Piotr Sydor, 2) Kamil Gródecki, 3) Adam Jędrzejewski, 4) Ewa Jędrzejewska, 5) Krzysztof Judek, 6) Albert Kuźmiński, 7) Magdalena Superson i Witold Jagiełło, 8) Jakub Cieśllicki, 9) Radosław Jagodziński, 10) Karol Ogonowski, 11) Mirela Chomont, 12) Bożena Licht, 13) Alicja Przeworska, 14) Joanna Prochownik, 15) Przemysław Mijał, 16) Marcin Matuszkiewicz, 17) Michał Walkowiak, 18) Piotr Kapiński i Ministrowi Sprawiedliwości.

UZASADNIENIE

I. Uzasadnienie faktyczne

Na podstawie uchwały Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie nr 895/IX/2015 z dnia 8 października 2015 r. w sprawie zwołania zebrań rejonowych Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie (dalej: „Uchwała nr 895/IX/2015”), w dniach 18 oraz 19 stycznia 2016 r. odbyły się zebrania rejonowe radców prawnych I oraz II rejonu.

Jak wynika z protokołu zebrania rejonowego I rejonu z dnia 18 stycznia 2016 r., jako kandydatów do komisji skrutacyjnej zgłoszono Andrzeja Jędrzejewskiego, Witolda Jagiełłę oraz Ewę Kuncer-Misztal. Wobec braku innych kandydatur powołanie komisji skrutacyjnej nastąpiło w zaproponowanym składzie osobowym, a uchwała w tym przedmiocie podjęta została 126 głosami za, przy 4 przeciwnych i 5 wstrzymujących. Do składu powołanej komisji skrutacyjnej żaden z uczestników zebrania rejonowego nie zgłaszał jakichkolwiek zastrzeżeń.

Z protokołu zebrania rejonowego II rejonu z dnia 19 stycznia 2016 r. wynika zaś, że jako kandydatów na członków komisji skrutacyjnej zgłoszono Jolantę Styszyńską i Tomasza Parusa. Także w tym przypadku nie zgłoszono innych kandydatur, a uchwała w przedmiocie powołania komisji w takim składzie zapadła 123 głosami za, przy 4 przeciwnych i 4 wstrzymujących. Również w tym przypadku, do składu powołanej komisji skrutacyjnej żaden z uczestników zebrania rejonowego nie zgłaszał zastrzeżeń.

Witold Jagiełło, Adam Jędrzejewski, Ewa Kuncer-Misztal oraz Tomasz Parus, jako członkowie komisji skrutacyjnych, jednocześnie kandydowali na delegatów na zgromadzenie Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie (dalej: „OIRP w Szczecinie”).

Głosowania w czasie obu zebrań rejonowych odbywały się przy użyciu urządzeń elektronicznej obsługi głosowań, zabezpieczonych przed wpływem czynników zewnętrznych na proces głosowania.

Po odbyciu zebrań rejonowych do Biura OIRP w Szczecinie wpłynęły dwa wnioski radców prawnych - uczestników zebrania rejonowego II rejonu, kandydujących w wyborach delegatów na zgromadzenie i niewybranych, poddające w wątpliwość ważność wyborów przeprowadzonych w dniu 18 i 19 stycznia 2016 r. z uwagi na naruszenie postanowień § 6 ust. 1 Uchwały nr 10/2010 Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 6 listopada 2010 r. w sprawie zasad przeprowadzania wyborów do organów samorządu radców prawnych, liczby członków tych organów oraz trybu ich odwoływania, a także podejmowania uchwał przez organy samorządu (dalej "Uchwała nr 10/2010 Krajowego Zjazdu Radców Prawnych"). W

wyniku ich rozpoznania, w dniu 11 lutego 2016 r., Rada OIRP w Szczecinie podjęła Uchwałę nr 1053/IX/2016 w sprawie zwołania zebrań rejonowych Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie (dalej: "Uchwała nr 1053/IX/2015").

W uzasadnieniu uchwały Rada uznała, że z uwagi na naruszenie przepisu § 6 ust. 1 Uchwały Krajowego Zjazdu akt wyboru Witolda Jagiełło, Adama Jędrzejewskiego, Ewy Kuncer-Misztal oraz Tomasza Parusa na funkcję członków komisji skrutacyjnej był nieważny, co skutkowało nieukonstytuowaniem się ciała właściwego do nadzoru nad prawidłowością przebiegu głosowania, czynności technicznych liczenia głosów oraz ustalenia wyników wyborów. Tym samym Rada uznała komisje skrutacyjne powołane uprzednio przez zebrania rejonowe radców prawnych I i II rejonu za gremia nieistniejące z powodu naruszenia wymogów formalnych. Poprzez fakt zasiadania w nich osób kandydujących na funkcję delegatów na zgromadzenie – zdaniem Rady – doszło do istotnego zachwiania bezstronności komisji skrutacyjnych.

Konsekwencją przedmiotowego stanowiska Rady było uznanie, iż akt wyboru delegatów na zgromadzenie OIRP w Szczecinie uznać należy za nieistniejący z powodu naruszenia obowiązujących zasad prawa wyborczego do organów samorządu zawodowego radców prawnych, w szczególności poprzez, "równoczesne czerpanie biernego prawa wyborczego do komisji oraz na delegata zgromadzenia izby radców prawnych". Z tego powodu – w ocenie Rady - konieczne było podjęcie uchwały o ponownym zwołaniu zebrań rejonowych, "dla sanowania wadliwego aktu wyboru oraz wyeliminowania negatywnych implikacji związanych z późniejszym wadliwym obsadzaniem mandatów w organach samorządu".

Od Uchwały nr 1053/IX/2016 do Krajowej Rady Radców Prawnych następujący radcowie prawni wpisani na listę radców prawnych prowadzoną przez Radę OIRP w Szczecinie złożyli odwołania w trybie § 37 ust. 1 Uchwały nr 10/2010 Krajowego Zjazdu Radców Prawnych:

- 1) Piotr Sydor z dnia 12 lutego 2016 r.,
 - 2) Kamil Gródecki,
 - 3) Adam Jędrzejewski,
 - 4) Ewa Jędrzejewska,
- wszyscy wymienieni pod poz. 2 - 4 z dnia 18 lutego 2016 r.,
- 5) Krzysztof Judek,
 - 6) Albert Kuźmiński,
 - 7) Magdalena Superson i Witold Jagiełło,

- 8) Jakub Cieśliski,
- 9) Radosław Jagodziński,
- 10) Karol Ogonowski,
- 11) Mirela Chomont,
- 12) Bożena Licht,
- 13) Alicja Przeworska,
- 14) Joanna Prochownik,
- 15) Przemysław Mijał,
- 16) Michał Walkowiak
- 17) Piotr Kapiński

- wszyscy wymienieni pod poz. 5 - 17 z dnia 19 lutego 2016 r.

- 18) Marcin Matuszkiewicz z dnia 22 lutego 2016 r.

W treści wskazanych wyżej odwołań skarżący podnieśli następujące zarzuty:

- 1) brak podstawy prawnej dla podjęcia ponownej uchwały przez Radę OIRP w Szczecinie w sprawie zwołania zebrań rejonowych;
- 2) naruszenie zasady legalizmu z uwagi na brak kompetencji Rady OIRP w zakresie stwierdzenia nieważności, bądź ważności wyborów delegatów na zgromadzenie OIRP w Szczecinie;
- 3) niezasadne przyjęcie przez Radę OIRP w Szczecinie, iż naruszenie § 6 ust 1 zd. 2 Uchwały Krajowego Zjazdu wywołało skutek w postaci uznania za nieistniejący akt wyboru delegatów na zgromadzenie OIRP w Szczecinie;
- 4) spowodowanie wygaszenia mandatów wybranych delegatów na zgromadzenie Izby mimo braku podstawy prawnej do takiego działania;
- 5) podjęcie uchwały z rażącym naruszeniem prawa z uwagi na treść § 18 ust. 6 Uchwały Krajowego Zjazdu.

Wszyscy odwołujący się wnosili o uchylenie zaskarżonej uchwały.

Nadto radca prawny Piotr Marcinkowski w dniu 17 lutego 2016 r. skierował do Rady OIRP w Szczecinie "Informację o naruszeniu przepisów Uchwały nr 10/2010 IX Krajowego Zjazdu Radców Prawnych", w której wskazuje, że Rada OIRP w Szczecinie naruszyła § 15 ust. 3 tej Uchwały poprzez rozesłanie radcom prawnym Uchwały nr 1053/IX/2016 listami zwykłymi, co uniemożliwia ustalenie, czy przesyłka została doręczona zgodnie z tym przepisem najpóźniej na 45 dni przed ustaloną datą zebrania rejonowego.

Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych zapoznało się z pismem w niniejszej

sprawie Pani Dziekan Rady OIRP w Szczecinie Alicji Kujawy z dnia 22 lutego 2016 r., zaś przed podjęciem uchwały wysłuchało stanowisk Pani Dziekan Rady OIRP w Szczecinie radcy prawnego Alicji Kujawy oraz Pani Przewodniczącej Okręgowej Komisji Wyborczej w Szczecinie radcy prawnego Kingi Przybylskiej-Charif na posiedzeniu w dniu 25 lutego 2016 r.

II. Uzasadnienie prawne

Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych sprawując na podstawie art. 59 ust. 4 ustawy o radcach prawnych czynności należące do zakresu działania Krajowej Rady Radców Prawnych dotyczące zadań z zakresu nadzoru nad działalnością okręgowych izb radców prawnych (art. 60 pkt 3) oraz rozpoznając w tym zakresie odwołania złożone od uchwały Rady OIRP w Szczecinie o charakterze organizatorskim dot. przeprowadzenia wyborów w trybie § 37 Uchwały nr 10/2010 Krajowego Zjazdu Radców Prawnych, dokonało kontroli zaskarżonej uchwały w zakresie jej zasadności i legalności. Wszystkie odwołania dotyczące tożsamego przedmiotu Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych postanowiło rozpoznać łącznie.

W ocenie Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych, w ustalonym stanie faktycznym, brak było podstaw do podjęcia przez Radę OIRP w Szczecinie Uchwały Nr 1053/IX/2016 z dnia 11 lutego 2016 r. w sprawie zwołania zebrań rejonowych OIRP w Szczecinie.

Kluczowe znaczenie dla oceny zaskarżonej uchwały Rady OIRP w Szczecinie ma analiza charakteru naruszenia § 6 ust. 1 zd. 2 Uchwały nr 10/2010 Krajowego Zjazdu Radców Prawnych mającego miejsce podczas zebrań rejonowych w dniu 18 i 19 stycznia 2016 r., które w ocenie Rady OIRP w Szczecinie, dawało podstawę do podjęcia Uchwały nr 1053/IX/2016 i na tej podstawie, powtórzenia wyborów delegatów na zgromadzenie OIRP w Szczecinie. Obowiązujące przepisy, regulujące procedurę przeprowadzania wyborów w strukturze korporacyjnej, jaką jest samorząd radców prawnych, tj. wydana na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 57 pkt 4) ustawy o radcach prawnych Uchwała nr 10/2010 Krajowego Zjazdu Radców Prawnych, nie wskazują wprost skutków prawnych tego rodzaju naruszenia przepisów prawa wewnętrznego samorządu zawodowego radców prawnych. W szczególności, brak jest regulacji analogicznej do tej, jaka jest zawarta w § 18 ust. 4 pkt 1) Uchwały nr 10/2010 Krajowego Zjazdu Radców Prawnych. W odniesieniu do komisji wyborczych – w przypadku zgłoszenia członka komisji jako kandydata w wyborach – pod warunkiem złożenia przez niego oświadczenia wyrażającego zgodę na kandydowanie,

jego członkostwo w okręgowej komisji wyborczej wygasa.

Prezydium KRRP nie podziela prezentowanego w uzasadnieniu Uchwały nr 1053/IX/2016 poglądu o nieważności wyborów członków komisji skrutacyjnej z powodu naruszenia § 6 ust. 1 zd. 2 Uchwały nr 10/2010 Krajowego Zjazdu Radców Prawnych na zebraniach rejonowych w dniu 18 i 19 stycznia 2016 r., skutkującego uznaniem aktu wyboru delegatów na zgromadzenie za nieistniejący.

Procedura wyborcza obowiązująca w samorządzie radców prawnych (podobnie jak proces wyborczy na gruncie wyborów powszechnych ogólnokrajowych, czy samorządowych) przewiduje szereg wymogów, które należy spełnić, aby wybory mogły być uznane za przeprowadzone *lege artis*. W praktyce procesu wyborczego niejednokrotnie dochodzi do pewnych uchybień, jednak nie każde naruszenie przepisów prawa wyborczego powoduje stwierdzenie nieważności przeprowadzonych wyborów.

Obowiązujące przepisy, regulujące proces przeprowadzania wyborów w samorządzie zawodowym radców prawnych, nie przewidują procedur weryfikacji ich ważności. Z tego powodu uzasadnione i niezbędne jest stosowanie przy ocenie ich ważności analogii *legis* i odwołanie się do rozwiązań w tym przedmiocie wypracowanych na gruncie wyborów powszechnych (ogólnokrajowych i samorządowych). Procedury takie przewidziane są w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2011 r., Nr 21, poz. 112 ze zm., dalej: „Kodeks wyborczy”). Zgodnie z art. 242 § 1 Kodeksu wyborczego: „Sąd Najwyższy rozpatruje protest w składzie 3 sędziów w postępowaniu nieprocesowym i wydaje, w formie postanowienia, opinię w sprawie protestu.” Paragraf 2 stanowi: „Opinia, o której mowa w § 1, powinna zawierać ustalenia co do zasadności zarzutów protestu, a w razie potwierdzenia zasadności zarzutów - ocenę, czy przestępstwo przeciwko wyborom lub naruszenie przepisów kodeksu miało wpływ na wynik wyborów.” Wskazać nadto należy na treść art. 394 § 2 kodeksu wyborczego, który w odniesieniu do weryfikacji ważności wyborów i ważności wyboru radnego stanowi: „Sąd okręgowy orzeka o nieważności wyborów lub o nieważności wyboru radnego, jeżeli okoliczności stanowiące podstawę protestu miały wpływ na wyniki wyborów.” Zawsze więc podstawą orzeczenia o ważności, bądź nieważności wyborów, jest uprzednie ustalenie przez Sąd, czy stwierdzone naruszenie m. in. przepisów prawa wyborczego, miało wpływ na wynik wyborów.

Przechodząc na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż Uchwała nr 10/2010 Krajowego Zjazdu Radców Prawnych ustanawia szereg wymogów, jakie obowiązują w toku procesu przeprowadzania wyborów w ramach samorządu zawodowego radców prawnych. Należą do nich m. in.: zakaz zasiadania w komisji skrutacyjnej osób kandydujących w

wyborach (§ 6 ust. 1 zd. 2), obowiązek pisemnego poinformowania o treści uchwały radców prawnych stanowiących zebrania rejonowe na co najmniej 45 dni przed dniem, na który zwołano zebranie (§ 15 ust. 3), podawanie przez przewodniczącego komisji skrutacyjnej informacji o liczbie mandatów w danych wyborach przed głosowaniem za pomocą urządzeń elektronicznych (§ 8 ust. 4).

Przyjęcie poglądu, iż każde naruszenie przepisów przedmiotowej uchwały prowadzi do powstania wady nieważności wyborów, czy też uznania aktu wyboru za nieistniejący, skutkowałoby koniecznością powtarzania wyborów w przypadku stwierdzenia jakiegokolwiek uchybienia w zakresie Uchwały nr 10/2010 Krajowego Zjazdu Radców Prawnych. Takie podejście uznać należy za nieracjonalne, a nawet szkodliwe, gdyż grożące paraliżem funkcjonowania samorządu radcowskiego i jego organów. Łatwo wyobrazić sobie sytuację, w której jednemu z radców prawnych uczestniczącemu w zebraniu rejonowym doręczono informację o treści uchwały np. 44 dnia przed dniem, na który zwołano zebranie, bądź sytuację, w której w wyborach przeprowadzonych za pomocą urządzeń elektronicznych, informację o liczbie mandatów w danych wyborach przed głosowaniem podał przewodniczący komisji wyborczej, nie zaś przewodniczący komisji skrutacyjnej. Nie sposób uznać, iż tego rodzaju naruszenia mogłyby prowadzić do stwierdzenia nieistnienia aktu wyborczego, czy nieważności wyborów delegatów na zgromadzenie danej OIRP. Z tego powodu, w ocenie Prezydium KRRP, niezbędne jest ustalanie w każdym przypadku, czy określone naruszenie przepisów Uchwały nr 10/2010 Krajowego Zjazdu Radców Prawnych, przy zaistnieniu konkretnych okoliczności faktycznych, miało wpływ na wynik głosowania i wynik wyborów, bądź mogło skutkować uznaniem nieistnienia aktu wyborczego.

Wobec braku określenia skutków tego naruszenia w Uchwale nr 10/2010 Krajowego Zjazdu Radców Prawnych i wobec braku mechanizmów weryfikujących ważność wyborów w samorządzie radców prawnych, koniecznym jest posłużenie się przywołaną wyżej *analogią legis* oraz dokonanie oceny wpływu tego naruszenia na wynik poszczególnych głosowań, a w konsekwencji na wynik wyborów przeprowadzonych na zebraniach rejonowych, w kontekście legalności Uchwały nr 1053/IX/2016 Rady OIRP w Szczecinie z dnia 11 lutego 2016 r.

Należy zauważyć bowiem, że głosowanie na obu zebraniach rejonowych odbyło się z wykorzystaniem systemu elektronicznego, który zapewniał tajność głosowania oraz uniemożliwiał zewnętrzny wpływ na wynik głosowań (potwierdza to § 1 ust. 3 umowy zlecenia zawartej w dniu 20 października 2015 r. ze Zleceniobiorcą zobowiązanym do wykonania usługi, polegającej na obsłudze technicznej głosowań na dwóch zebraniach

rejonowych w dniach 18 stycznia 2016 r. i 19 stycznia 2016 r. oraz oświadczenie Zleceniobiorcy z dnia 27 stycznia 2016 r., że system obsługi głosowań jest zabezpieczony przed wpływem czynników zewnętrznych na proces głosowania).

Co do zasady, sposób głosowania nie umniejsza roli komisji skrutacyjnej w procesie wyborczym, jednak w rozpatrywanym przypadku kluczowe jest zwrócenie uwagi na *ratio legis* § 6 ust. 1 Uchwały nr 10/2010 Krajowego Zjazdu Radców Prawnych. Wykładnia celowościowa wskazanego przepisu nie pozostawia bowiem wątpliwości, że wprowadzony zakaz łączenia funkcji członka komisji skrutacyjnej ze statusem kandydata służyć ma przede wszystkim zagwarantowaniu zasady uczciwości wyborów, poprzez zapobieżenie sytuacjom, w których członkowie komisji skrutacyjnej - wykorzystując przyznane im kompetencje - wpływaliby na ostateczny wynik głosowania, działając *pro domo suo*. Potencjalne możliwości w tym zakresie determinują wszakże dwa czynniki. Pierwszym z nich jest działanie członków komisji skrutacyjnej w złej wierze, to znaczy z zamiarem dopuszczenia się fałszerstwa wyników głosowania, przy czym warunek ten odnieść należy nie tylko do tych spośród nich, którzy - jako kandydaci - są bezpośrednio zainteresowani wynikiem głosowania, ale również do wszystkich pozostałych członków tego gremium. Metodologia prac komisji skrutacyjnych, które dokonują czynności przeliczania głosów polega bowiem na kilkukrotnej weryfikacji dokonanych ustaleń z udziałem całego składu komisji, na czele z przewodniczącym. Trudno zatem wyobrazić sobie sytuację, w której sfalszowania ostatecznego wyników wyborów mogliby dopuścić się jedynie jej poszczególni członkowie, bez wiedzy całego składu komisji. Drugi warunek odnosi się bezpośrednio do zastosowanej w konkretnym przypadku techniki głosowania. Technika liczenia głosów i ustalania wyników wyborów za pomocą urządzenia elektronicznego w oczywisty sposób wyklucza jakąkolwiek możliwość manipulowania wynikami głosowania przez członków komisji skrutacyjnej, w odniesieniu do sumarycznych wartości rzeczywistego poparcia, udzielonego poszczególnym kandydatom w akcie głosowania.

W świetle powyższych rozważań przyjąć należy w sposób niebudzący jakichkolwiek wątpliwości, że rzeczywisty wpływ komisji skrutacyjnej na wynik przy jednoczesnym przyjęciu domniemania złej wiary jej członków - może mieć miejsce jedynie wówczas, gdy przeliczenia głosów oddanych w wyborach, dokonuje sama komisja przy zastosowaniu tradycyjnej metody liczenia głosów oddanych za pomocą kart do głosowania. Technika liczenia głosów i ustalania wyników wyborów za pomocą urządzenia elektronicznego, wyklucza powyższą możliwość.

W przedmiotowej sprawie, członkowie komisji skrutacyjnej nie dokonywali czynności

liczenia głosów, a ich rola sprowadzała się do podpisania protokołu stwierdzającego ukonstytuowanie się tej komisji, do którego następnie załączono protokół z głosowania na kandydatów (protokoły, wyniki i raporty zostały zapewnione w ramach należytego wykonania przez Zleceniobiorcę usługi polegającej na obsłudze technicznej głosowań na dwóch zebraniach rejonowych w dniach 18 stycznia 2016 r. i 19 stycznia 2016 r. – tak: §1 ust. 4 *tiret* 5 umowy zlecenia z dnia 20 października 2015 r.). Po przeprowadzeniu głosowania, Przewodniczący odczytał nazwiska wszystkich osób, które zostały wybrane na delegatów na zgromadzenie OIRP w Szczecinie. Członkowie komisji skrutacyjnych nie dokonywali zatem jakichkolwiek czynności oddziałujących, choćby nawet pośrednio, na czynności podejmowane w toku przeprowadzania wyborów podczas zebrań rejonowych, a w szczególności ich aktywność w toku postępowania nie mogła mieć wpływu – i nie miała – na ostateczne rozstrzygnięcia wyborcze.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, nie można przyjąć, iż naruszenie § 6 ust. 1 zd. 2 Uchwały nr 10/2010 Krajowego Zjazdu Radców Prawnych mogło mieć wpływ bądź miało rzeczywisty wpływ na wynik wyborów delegatów na wskazanych zebraniach rejonowych. W konsekwencji wyklucza to także możliwość uznania, że zaistniałe uchybienie mogłoby doprowadzić do stwierdzenia nieważności przeprowadzonych wyborów, czy uznania aktu wyborczego za nieistniejący, a tym samym powodować potrzebę ponownego przeprowadzania wyborów. Akt wyborczy był efektem głosowania zgromadzonych na zebraniu rejonowym radców prawnych, odpowiadał woli zgromadzonych, zaś uchybienia dotyczące składu komisji skrutacyjnej, który nie był kwestionowany przez zebranych na zebraniu rejonowym, nie mogą uchylić wyniku wyborczego.

Podejmując Uchwałę Nr 1053/IX/2016 Rada OIRP w Szczecinie nieprawidłowo oceniła wpływ naruszenia § 6 ust. 1 zd. 2 Uchwały nr 10/2010 Krajowego Zjazdu Radców Prawnych na przebieg procesu wyborczego na zebraniach rejonowych, co skutkowało uznaniem za nieważny wyboru osób (będących jednocześnie kandydatami na delegatów) do komisji skrutacyjnych, a w konsekwencji przyjęciem, że nie doszło do ukonstytuowania się komisji. Poprzez przyjęcie konstrukcji zaistnienia nieważności wyborów członków komisji skrutacyjnej (kandydujących równocześnie na delegatów) i nieukonstytuowania się komisji skrutacyjnych, Rada OIRP w Szczecinie rozstrzygnęła o nieistnieniu aktu wyborczego, który miał miejsce na zebraniach rejonowych. Można zasadnie założyć, że rada podejmując zaskarżoną uchwałę nie wzięła pod uwagę zasady *Summa iuria, summa iniuria*, nie przewidując wszystkich skutków swojej decyzji.

W ocenie Prezydium KRRP, tak daleko idących konsekwencji naruszeń § 6 ust. 1 zd. 2

Uchwały nr 10/2010 Krajowego Zjazdu Radców Prawnych nie można domniemywać. Gdyby wpływ tego naruszenia miałby być tak daleko idący, a zatem prowadzący do nieważności przeprowadzonych wyborów, musiałyby to zostać wskazane wprost w obowiązujących w tym zakresie przepisach.

Ponadto nie można zaakceptować takiej aktywności uchwałodawczej Rady OIRP w Szczecinie, która w przedmiotowej sytuacji nie składała się z osób gwarantujących bezstronność w podejmowaniu rozstrzygnięcia. W związku z procesem wyborczym powstaje hipotetyczny konflikt interesów, który nabiera cech konfliktu konkretnego (będącego zaprzeczeniem przymiotu bezstronności), kiedy członek rady kandydujący w wyborach, ma oceniać uchybienia w procedurze wyborczej znając ogłoszony już wynik wyborów (niezależnie czy jest on dla tej osoby niekorzystny). Ocena uchybień może prowadzić do nadania mu rangi tak istotnej wady, że może to w wyniku dalszych spekulacji prowadzić do uznania wyborów za nieistniejące. Kontestacja wyniku wyborów, a w zasadzie ich przeprowadzenia nie została więc dokonana przez grono osób bezstronnych, z czego zdaje sobie sprawę jeden z członków rady w trakcie posiedzenia na którym podjęto uchwałę nr 1053/IX/2016 (vide: protokół posiedzenia rady).

Zasady i tryb wyborów nowych organów jednostek organizacyjnych samorządu radcowskiego uregulowane w Uchwale nr 10/2010 Krajowego Zjazdu Radców Prawnych zostały tak skonstruowane, aby uniknąć wpływu na ich przebieg, ze strony organów dotychczasowych. Proces ten jest więc jedynie inicjowany przez rady OIRP.

Ponadto Rada OIRP w Szczecinie nie dostrzega zdarzeń prawnych jakie zaistniały już w rzeczywistości niezależnie od jej oceny wyborów w czasie zgromadzeń rejonowych. W obrocie prawnym funkcjonuje nadal Uchwała Nr 895/IX/2015, która dotychczas nie została skutecznie wzruszona na podstawie której przeprowadzono zebrania rejonowe, wybrano okręgową komisję wyborczą oraz przeprowadzono rejestrację kandydatów. Została ona wykonana, w wyniku przeprowadzenia całej procedury wyborczej, zakończonej wyborami na zgromadzeniach rejonowych w dniach 18 i 19 stycznia 2016 r. Objęcie mandatów przez delegatów nastąpiło w momencie ich wyboru, a ich wygaszenie jest możliwe tylko w trybie i przez organy wskazane Uchwałą nr 10/2010 Krajowego Zjazdu Radców Prawnych. Tym samym wybór nowych delegatów na zwołanych w dniach 4 i 5 kwietnia 2016 r. zgromadzeń rejonowych naraża Radę OIRP w Szczecinie na naruszenie uchwały Zgromadzenia Delegatów OIRP w Szczecinie podjętej na podstawie art. 50 ust. 4 pkt. 6) in fine ustawy o radcach prawnych i § 15 ust. 1 Uchwały nr 10/2010 Krajowego Zjazdu Radców Prawnych wskazującej liczbę delegatów (poprzez wskazanie sposobu jej obliczania) na zgromadzenie

okręgowej izby radców prawnych z poszczególnych rejonów.

Mając na uwadze powyższą argumentację, zarzuty zawarte w odwołaniach dotyczące naruszenia zasady legalizmu oraz błędnej oceny stanu faktycznego i oparcia na niej oceny prawnej przeprowadzonych wyborów na zgromadzeniach rejonowych przez Radę OIRP w Szczecinie, w ocenie Prezydium KRRP należało uznać za zasadne. Podkreślić jednak należy, iż stanowisko Prezydium KRRP oparte jest na analizie konkretnego stanu faktycznego, w jakim doszło do podjęcia Uchwały nr 1053/IX/2016. Gdyby jednak nawet uznano, że uchybienie dotyczące wadliwego składu komisji skrutacyjnej miało wpływ na wynik wyborów to należałoby powtórzyć w interesie publicznym tę fazę procedury wyborczej, która była dotknięta wadą. Rada OIRP nie ma kompetencji do stwierdzania nieważności jakichkolwiek czynności w procesie wyborczych, ale w przypadku stwierdzenia rażącego naruszenia prawa może zwołać ponownie zebrania rejonowe w celu konwalidacji aktu wyborczego. Do takiego naruszenia jednak nie doszło, gdyż wskazane uchybienie polegające na nieprawidłowo powołanych składach komisji skrutacyjnych, nie miały wpływu na wynik wyborów, zaś rada nie jest organem uprawnionym do przesądzenia o nieistnieniu lub nieważności wyborów na zgromadzeniach rejonowych i zgromadzeniu delegatów. Tym samym podjęcie uchwały nr 1053/IX/2016 na podstawie § 15 ust. 2 Uchwały Krajowego Zjazdu, w sytuacji pozostawania w obrocie prawnym uchwały nr 895/IX/2015, musi być ocenione jako działanie z rażącym naruszeniem prawa oraz ładu korporacyjnego dotyczącego zasad prawnych kreowania organów samorządu radców prawnych.

Za zasadny należy uznać także zarzut podjęcia zaskarżonej uchwały (w jej § 4) z rażącym naruszeniem prawa § 18 ust. 6 Uchwały nr 10/2010 Krajowego Zjazdu Radców Prawnych. Przepis ten stanowi, że *„Okręgowe komisje wyborcze i Krajowa Komisja Wyborcza działają do momentu powołania nowych komisji wyborczych do przeprowadzenia wyborów na następną kadencję”*. Wadliwość działania Rady OIRP w Szczecinie, przy podejmowaniu uchwały nr 1053/IX/2016, polegała na tym, że w obrocie prawnym funkcjonuje nadal uchwała nr 895/IX/2015 z dnia 8 października 2015 r. Rady OIRP w Szczecinie. To na jej podstawie w dalszym ciągu działa okręgowa komisja wyborcza w składzie określonym tą uchwałą, zgodnie z treścią § 18 ust. 6 Uchwały nr 10/2010 Krajowego Zjazdu Radców Prawnych. Uchwała nr 895/IX/2015 nie została wyeliminowana z obrotu prawnego, a jej skutki, w odniesieniu do statusu okręgowej komisji wyborczej, trwają nadal. Tym samym powołaniem „nowej” okręgowej komisji wyborczej, naruszono Uchwałę nr 10/2010 Krajowego Zjazdu Radców Prawnych w zakresie okresu działania komisji wyborczej powołanej uchwałą nr 895/IX/2015.

Wskazać także należy, iż podjęcie Uchwały nr 1053/IX/2016 z dnia 11 lutego 2016 r. - w sposób niezajdujący oparcia w przepisach prawa - znosi skutki czynności dokonanych przez okręgową komisję wyborczą powołaną Uchwałą nr 895/IX/2015 rozpoczynając na nowo proces zgłaszania i rejestracji kandydatów na delegatów. Podkreślić należy, iż ten etap postępowania wyborczego, polegający na zgłaszaniu i rejestracji przez okręgową komisję wyborczą kandydatów na delegatów na zgromadzenie OIRP w Szczecinie, nie był dotknięty żadną wadą. O przyczynach takiej decyzji uzasadnienie zaskarżonej uchwały nie wspomina. Uchwała nr 1053/IX/2016 z 11 lutego 2016 r. niweczy dokonane zgodnie z obowiązującym prawem czynności okręgowej komisji wyborczej funkcjonującej na podstawie Uchwały nr 895/IX/2015 z 8 października 2015 r. zamykające pewien etap procedury wyborczej. Działania Rady OIRP w Szczecinie podjęte w tym przedmiocie nie znajdują podstawy w obowiązujących przepisach prawa, normujących procedurę wyborczą do organów samorządu radców prawnych, ani okoliczności faktyczne niniejszej sprawy. Konsekwencją jest naruszenie prawa, poprzez bezpodstawne stworzenie możliwości ponownego zgłaszania kandydatów w wyborach na delegatów mimo, że czynności te zostały już dokonane i zamknięte przez okręgową komisję wyborczą. Tym samym Rada OIRP w Szczecinie, z rażącym naruszeniem prawa, wkroczyła w przewidziane w Uchwale nr 10/2010 Krajowego Zjazdu Radców Prawnych kompetencje komisji wyborczej, unieważniając rejestrację kandydatów już dokonaną na podstawie uchwały Nr 895/IX/2015. Tym samym Rada OIRP w Szczecinie w sposób nieuprawniony i z naruszeniem właściwości wyraźnie zastrzeżonej dla okręgowej komisji wyborczej zaingerowała w prawa wyborcze zarejestrowanych już kandydatów na delegatów, którzy uzyskali ekspektatywę realizacji biernego prawa wyborczego w czasie zebrań rejonowych.

Mając na uwadze powyższe, Uchwałę nr 1053/IX/2016 z dnia 11 lutego 2016 r. Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie w sprawie zwołania zebrań rejonowych Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie należało uchylić w całości. W świetle powyższego rozstrzygnięcia, rozpatrywanie kwestii wadliwego kolportowania uchwały Rady zwołującej kolejne zebrania rejonowe zawartej w informacji Pana Piotra Marcinkowskiego, uznać należy za zbędne.

Sekretarz
Krajowej Rady Radców Prawnych

Barbara Kras

Prezes
Krajowej Rady Radców Prawnych

Dariusz Sałajewski